

A close-up photograph of two women with glasses smiling and leaning their heads against each other. The woman on the left has long, wavy pink hair and a black top. The woman on the right has short, wavy brown hair and a white top. They are positioned in front of a red brick wall.

Cancerfonden Effektrapport 2018

**Tillsammans
mot cancer**

Innehåll

Det här är Cancerfonden	3
Våra strategiområden och inriktningsmål	4
Organisation och styrning	8
Så används dina pengar	9
Så här samarbetar vi med andra	10
Resultat av vårt arbete	12
Stöd oss	15
Kontakt	16

Vad är en effektrapport?

Det här är Cancerfondens effektrapport för 2018. Den skildrar vår vision och våra inriktningsmål, vårt arbete för att uppnå dessa och det resultat som vi åstadkommer genom forskning, kunskapsspridning och påverkansarbete.

Vi är medlemmar i Giva Sverige (f d FRIL) och vill med den här effektrapporten tydliggöra för givare, allmänhet och andra intressenter vilken nytta vi gör tillsammans med våra bidragsgivare.

De frågor som effektrapporten besvarar är:

Vad vill vår organisation uppnå?

I vilket organisatoriskt sammanhang verkar vår organisation?

Vilka strategier har vi för att uppnå våra mål?

Vilken kapacitet och vilket kunnande har vi för att uppnå vårt mål?

Hur vet vi om vår organisation gör framsteg?

Vad har vi åstadkommit så här långt?

Det här är Cancerfonden

Cancerfondens vision är att besegra cancer. Visionen driver oss alla, oavsett vilken roll vi har på Cancerfonden. Visionen engagerar vår omvärld och är relevant för var och en som vill delta i kampen mot cancer.

Cancerfonden är en fristående, ideell organisation utan statligt stöd. Vårt arbete är helt beroende av testamenten och gåvor från privatpersoner och företag.

Genom att finansiera den främsta forskningen, sprida kunskap om cancer och påverka beslutsfattare arbetar vi för att färre ska drabbas och fler ska överleva cancer. Vi är till för alla dem som påverkas av cancer: de som drabbas personligen och de vars närstående får en cancerdiagnos.

Forskningsfinansiering

Sedan 1951 har vi delat ut närmare 11 miljarder kronor till de främsta forskningsprojekten i Sverige. Många av de förbättringar vi ser i dag, som effektivare behandlingar och diagnosmetoder, är resultat av forskning som inleddes för flera decennier sedan. För att våra

barn och barnbarn ska få ta del av ytterligare framsteg måste vi som lever i dag se till att forskningen har de resurser som krävs.

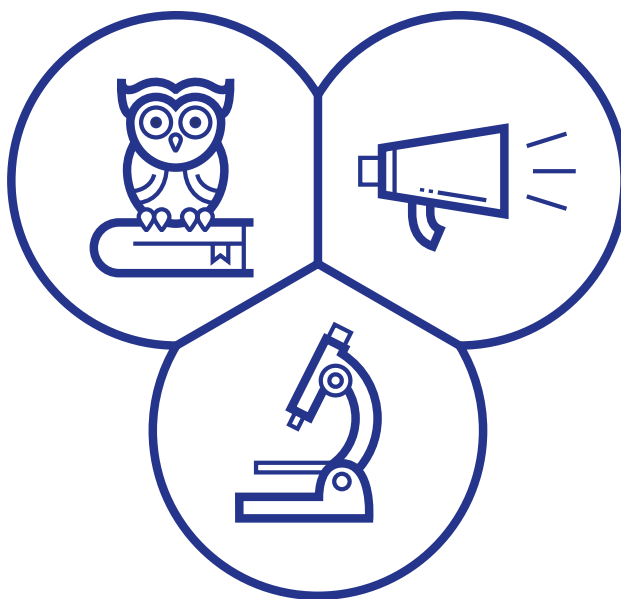
Kunskapsspridning

Minst en tredjedel av all cancer skulle kunna förebyggas. En viktig uppgift är därför att informera om hur man, genom hälsosamma levnadsvanor kan minska risken att drabbas. Genom kunskapsspridning vill vi också stärka patienter och närstående. De flesta mår bättre, känner sig tryggare och kan lättare navigera inom sjukvården om de har kunskap om cancer och hur den behandlas.

Påverkansarbete

Varje år får över 60 000 personer i Sverige cancer. För att färre ska drabbas och för att ge dem som drabbas bättre villkor – och på så sätt öka deras chanser att överleva – arbetar vi med påverkansarbete genom lobbying, opinionsbildning och nätverkande. Vi pekar ut brister och behov samt visar på möjliga lösningar, i syfte att bidra till förbättringar inom cancerprevention, cancervård och cancerforskning.

Kunskapsspridning

Påverkansarbete

Forskningsfinansiering

Våra strategiområden och inriktningsmål

För att kunna nå vår vision och våra långsiktiga mål fokuserar vi på ett antal strategiområden:

Forskning

Prevention

Vård och stöd

**Intäkter,
engagemang och
givarrelation**

**Kommunikation
och varumärke**

**Kultur, arbetssätt
och organisation**

Våra inriktningsmål är:

- Fler botas eller kan leva ett långt liv med god livskvalitet
- God, effektiv och jämlik cancervård
- Minska cancerfallen genom hälsosamma levnadsvanor
- Rökfritt Sverige
- Dela ut en miljard årligen till forskning

Vår kulturvision omfattar värderingar, beteenden och strategier som ska fungera som en ledstjärna för den kultur vi vill skapa för att vi ska kunna förverkliga vår vision.

Vision:

Besegra cancer

Forskning

Cancerfondens långsiktiga mål är att varje år kunna bidra med en miljard kronor och vår strategi är att finansiera forskningsprojekt av högsta kvalitet oavsett inriktning. Kvalitet är avgörande vid bedömningen, vilket betyder att alla projekt konkurrerar med varandra oberoende av forskningsområde. Forskningsanslag fördelas efter skriftlig ansökan, och bedömningen av ansökningarna följer en noga utarbetad process.

För att forskningen ska kunna nå goda resultat krävs det stora resurser. Genomsnittsanslaget har i det närmaste dubblats sedan början av 2000-talet och uppgick under 2018 till nästan 1 miljon kronor.

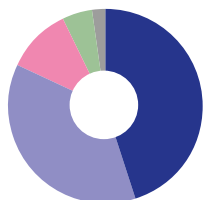
Vi ser det som viktigt att återkoppla konstruktivt till de forskare som inte får sin projektansökan beviljad. Tack vare den expertis som finns i våra prioriterings- och bedömningsgrupper, har vi möjlighet att stödja individuella forskare eller forskargrupper så att de kan återkomma med mer relevanta forskningsprojekt vid ett senare tillfälle.

Under insamlingsgalan Tillsammans mot cancer i januari 2018, fick professor Fredrik Mertens ta emot titeln Årets cancerforskare för sin banbrytande forskning om sarkom, tumörer i kroppens mjukdelar, ben eller brosk. Fredrik Mertens har haft forskningsanslag från Cancerfonden i över tio år.

Fördelning av forskningsanslag per diagnosområden, 2018

Diagnosområde:	Belopp (mkr)
Blod	80
Bröst	76
Hjärna och nervsystem	54
Mag-tarmkanal	48
Prostata	39
Hud	23
Lunga	20
Lever, gallvägar och bukspottkörtel	20
Gynekologiska organ	16
Njuror och urinvägar	13
Endokrina organ	13
Huvud och hals	12
Mjukdelar och skelett	6
Övriga organ och ej specificerad	71
Totalsumma	490

Fördelning av forskningsanslag per område, 2018

- Grundforskning, 45 %
- Traditionell forskning, 37 %
- Klinisk forskning, 11 %
- Epidemiologisk forskning, 5 %
- Vårdforskning, 2 %

Fredrik Mertens, professor i klinisk genetik och cancerforskare vid Lunds universitet, utnämndes till Årets cancerforskare 2018 för sin banbrytande forskning om tumörer i kroppens mjukdelar.

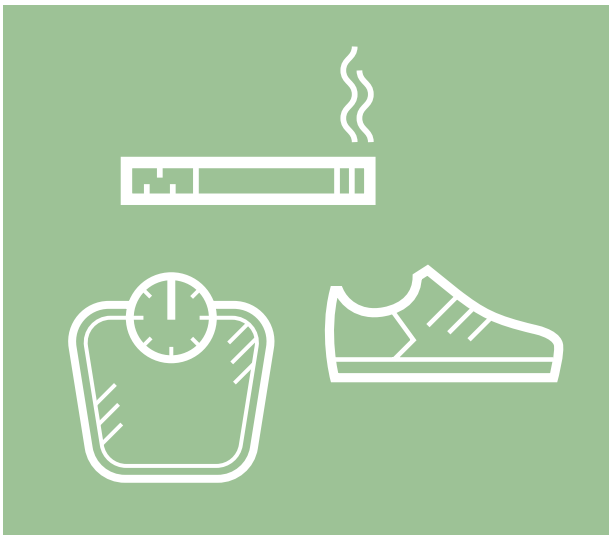
Prevention

Ett viktigt mål för Cancerfonden är att färre ska drabbas. Varje år får 60 000 personer i Sverige en cancerdiagnos och antalet förväntas öka. Om 20 år uppskattas antalet som får cancer uppgå till 100 000 personer om året. Samtidigt vet vi att minst en tredjedel av all cancer kan förebyggas.

Cancerfonden ska aktivt sprida kunskap, påverka politiken och samhället samt arbeta för att stödja olika målgrupper till att förändra sina levnadsvanor. Den nu gällande preventionsstrategin och dess övergripande mål omfattar perioden fram till och med 2023 och har två fokusområden: tobak samt fysisk aktivitet och kost.

Kampen för ett rökfritt Sverige är central i Cancerfondens preventionsstrategi. Kunskapen om kopplingen till cancer är hög, men Sverige ligger efter i det tobakspolitiska arbetet.

Hälsosamma matvanor och fysisk aktivitet minskar risken för cancer och gör det lättare att nå eller hålla en hälsosam vikt. Kunskapen om den kopplingen är låg, vilket gör det viktigt att öka den kunskapen i arbetet med att förebygga cancer.

Vård och stöd

Den stora samhällsutmaningen inom området Vård och stöd är att förbättra cancervården och göra den mer jämlik. I 2018 års Cancerfundsrapport konstaterar vi att ojämlikheten kostar människors liv. Om personer med lägre utbildning hade haft samma chans att överleva cancer som de med högre utbildning, skulle 2 900 personer färre dö.

Det finns ingen enkel förklaring till ojämlikheten, utan den beror på individuella, vård- och samhällsrelaterade faktorer. Därför jobbar Cancerfonden brett för att påverka vårdens utveckling. De fyra viktigaste utmaningarna som cancervården står inför är: den bristande kompetensförsörjningen, den ojämlika cancervården, de långa väntetiderna och behovet att koncentrera den högspecialiserade cancervården. Cancerfonden är pådrivande för att Sveriges nationella cancerstrategi ska uppdateras.

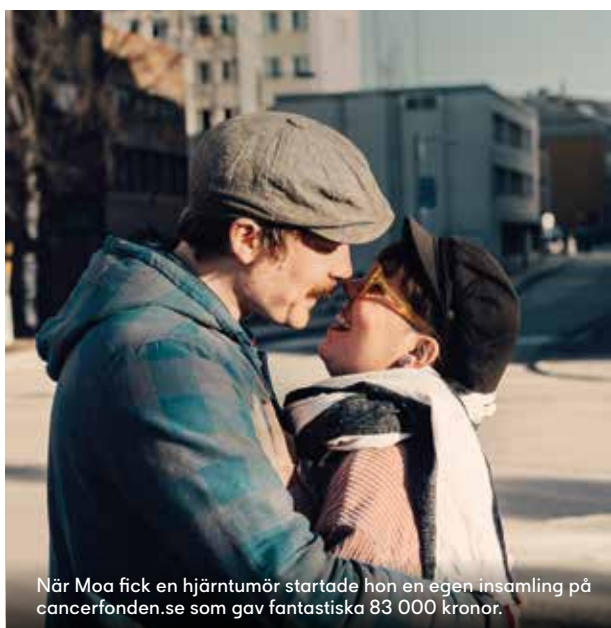

Intäkter, engagemang och givarrelation

Cancerfonden är en fristående, ideell organisation helt utan statligt stöd. Vi är därför helt beroende av omvärldens engagemang för att kunna fortsätta att göra stor skillnad.

Testamentsgåvor är väldigt viktiga och vi har utvecklat informationen om testamenten på webben för att kunna fortsätta göra stor skillnad. Dessutom arbetar vi för att öka antalet månadsgivare och de egna insamlingar som privatpersoner initierar. Under 2018 års Rosa Bandet-kampanj såldes nästan 700 000 band och vi samlade tillsammans in 84 miljoner kronor, för att nämna ett framgångsrikt exempel på att skapa goda relationer med företag och bidragsgivare.

När Moa fick en hjärntumör startade hon en egen insamling på cancerfonden.se som gav fantastiska 83 000 kronor.

Kommunikation och varumärke

Ett förändrat medielandskap gör att Cancerfonden satsar på att utveckla ny kommunikation. För de kampanjer som vi genomför är en digital närvaro central. Genom våra egna kanaler, som cancerfonden.se och sociala medier som Facebook, Twitter och Instagram, arbetar vi med att sprida kunskap, att påverka beslutsfattare och att samla in pengar. Cancerlinjen besvarar varje år 4 000 samtal och 2 000 mejl från patienter, närstående och andra som har frågor om cancer.

Under året utarbetades en ny varumärkesstrategi, ett övergripande kommunikationskoncept och en ny visuell identitet med en ny logotyp. Detta ger oss bättre förutsättningar för en kommunikation som förenar och bidrar till att samla in mer pengar till den livsviktiga cancerforskningen.

Under året har Cancerfonden genomfört flera framgångsrika kampanjer med syfte att öka engagemanget och samla in mer pengar till cancerforskningen. Dessa var Rosa bandet, insamlingsgalan i TV4, julkampanjen och vårkampanjen som fokuserade på givarnas egna insamlingar.

Kultur, arbetssätt och organisation

Sedan hösten 2016 befinner vi oss på en utvecklingsresa mot ett mer modernt arbetssätt. I juni 2017 införde Cancerfonden en ny organisationsstruktur för att effektivisera arbetet. Efter att vi 2018 rekryterade åtta nya enhetschefer, med sakkunskaper Cancerfonden som organisation saknade, har vi kunnat skapa mindre team med högre effektivitet och ett närmare ledarskap. I våra medarbetarundersökningar syns förbättringar inom samtliga indexområden, men framförallt när det gäller våra teams effektivitet.

Det här arbetet handlar inte bara om att attrahera ny kompetens och att bibehålla befintlig personal. Under 2018 har Cancerfonden också tagit fram en kulturvision som omfattar värderingar, beteenden och strategier och som ska fungera som en ledstjärna för den kultur vi vill skapa tillsammans för att kunna nå våra mål och ytterst vår vision: att besegra cancer.

Organisation och styrning

Cancerfonden är en fristående, ideell insamlingsorganisation. Cancerfondens medlemmar är de 28 huvudmännen som representerar stora delar av organisations-Sverige. En gång om året hålls ett huvudmannamöte där en valberedning lämnar förslag för beslut om tillsättning av styrelseordförande, styrelseledamöter, samt revisorer.

Cancerfondens forskningsnämnd beviljar anslag till institutioner, forskargrupper eller enskilda. Arbetet leds av en ordförande och ett vetenskapligt sekretariat.

Cancerfondens finansnämnd ansvarar för hur Cancerfondens ekonomiska medel ska förvaltas. Finansnämnden arbetar efter en placeringspolicy som årligen fastställs av styrelsen.

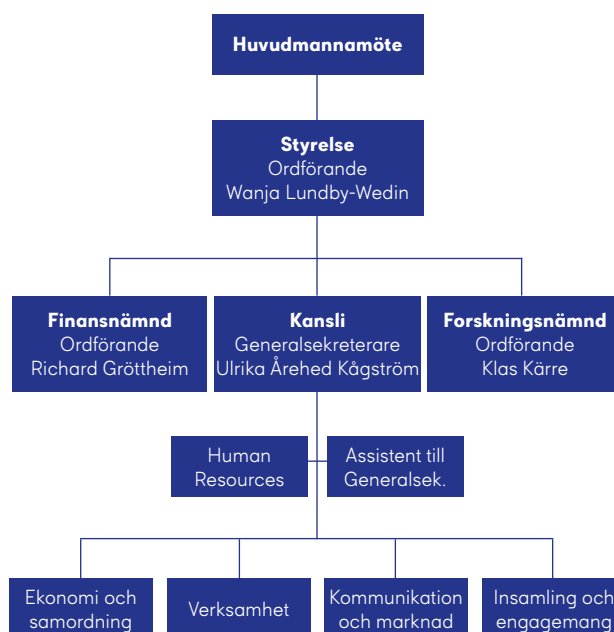
Styrelsen utser en generalsekreterare som ansvarar och leder arbetet inom organisationen (se bild nedan) som har cirka 70 anställda.

Förbättringsarbete

Under 2018 utarbetades en ny modell för att styra och följa upp verksamheten. I den årliga verksamhetsplanen bryts inriktningsmålen ned till årsmål. Planen fastställs av styrelsen i december. Under verksamhetsåret följs målen i verksamhetsplanen upp månadsvis där avvikelser analyseras och åtgärdas.

Sedan 2003 är Cancerfonden certifierad enligt ISO 9001 vilket innebär en internationell kvalitetsstämpel. Certifieringen innebär att en oberoende part årligen granskar våra arbetsprocesser och kvalitetsledningssystem och därefter intygar att verksamheten motsvarar standardens krav. ISO-certifieringen syftar även till att åstadkomma kontinuerliga förbättringar och ge en långsiktigt hållbar verksamhet.

Cancerfondens organisation

Så används dina pengar

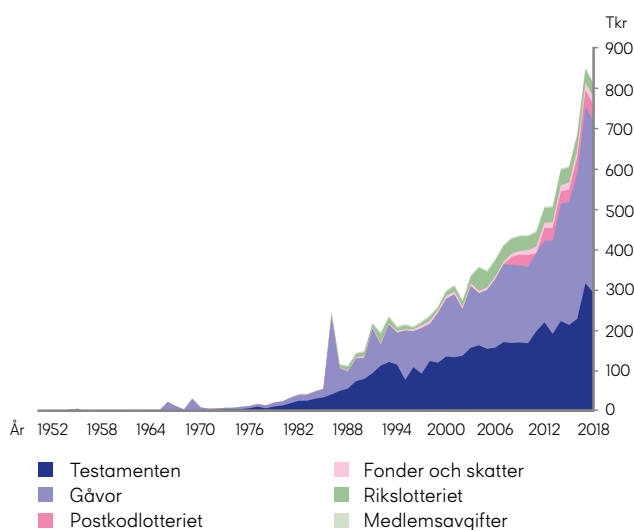
Finansiering av verksamheten

Undersökningen Orvesto Konsument Passion definierar Cancerfonden som en av Sveriges mest kända och viktigaste välgörenhetsorganisationer. Den visar också att Cancerfonden är den organisation som är bäst på att omvandla kännedom till givande.

Av statistiken från undersökningen framgår att den generella viljan att stödja välgörenhetsorganisationer i Sverige har ökat sedan 2008. Fram till 2017 ökade den totala summan med nästan 50 procent. Siffrorna för 2018 visar en viss tillbakagång, och även Cancerfonden noterade en viss minskning av insamlade medel under 2018 jämfört med 2017. Grafen nedan visar fördelning mellan olika gåvoformer mellan 1952 och 2018. Under de senaste tio åren har Cancerfondens insamling i genomsnitt vuxit med 5,9 procent per år.

2018 avsatte Cancerfonden 606 miljoner kronor till svensk cancerforskning genom tecknande av nya anslag. Detta är det högsta belopp som vi någonsin har avsatt - och en höjning med mer än 20 procent jämfört med året innan.

Intäktsfördelning, 1952–2018

Finansiella tillgångar

Vid årsskiftet 2018/2019 var marknadsvärdet för Cancerfondens placeringstillgångar 2 773 miljoner kronor. Dessa tillgångars främsta uppgift är att fungera som en buffert, vilket gör det möjligt för Cancerfonden att genomföra beslutade och planerade forskningsåtaganden också under tider av lägre insamling.

En förutsättning för att vi ska kunna fortsätta samla in pengar som finansierar cancerforskning, är att allmänheten har ett stort förtroende för oss. Välgörenhetsbarometern rankar Cancerfonden högst bland alla välgörenhetsorganisationer.

Interna resurser

Cancerfonden har under de senaste åren kunnat utveckla verksamheten och hade 65 heltidstjänster vid årsskiftet 2018/2019. Under 2017 sjösattes en ny organisation och under 2018 rekryterades åtta enhetschefer.

Externa resurser

Expertrådet

Cancerfondens expertråd består av drygt 60 experter inom cancerområdet. Dessa stöttar kansliet med fakta inom sina specialistområden, både för interna och mediala ändamål.

Ambassadörer

Cancerfonden har fem välkända ambassadörer som på ideell basis hjälper organisationen att nå ut med viktiga budskap:

- Magdalena Forsberg, tidigare skidskytt
- Paul Svensson, kock
- Pamela Andersson, chefredaktör
- Leo Razzak, social entreprenör
- Kjell Wilhelmsen, skådespelare

Under året har till exempel Magdalena Forsberg respektive Pamela Andersson varit med på Cancerfondens turné för att sprida kunskap om träning och cancer. Paul Svensson och Leo Razzak har deltagit i Cancerfondens aktiviteter i Almedalen om hälsosamma levnadsvanor.

Så här samarbetar vi med andra

Forskningsfinansiering

Svenska lärosäten

Eftersom Cancerfondens projektanslag endast tilldelas forskare vid svenska universitet och högskolor har vi en nära relation till de universitet och högskolor i Sverige som bedriver cancerforskning. Genom Cancerfondens forskningsnämnd väljer vi ut de forskningsprojekt som bedöms kunna ge goda och spännande resultat.

Under 2018 avsatte Cancerfonden 606 miljoner kronor till svensk cancerforskning, vilket är den största summa som Cancerfonden hittills bidragit med. Av detta fördelades nästan 540 miljoner till forskningsanslag på lärosäten i Sverige, varav 41 procent gick till Karolinska institutet. Resterande 66 miljoner har finansierat forskningstjänster på svenska lärosäten.

Cancerfondens forskningsnämnd leds av professor Klas Kärre och består av 22 ledamöter från åtta svenska universitet. Forskningsnämnden har nio prioriteringskommittéer och sex bedömningsgrupper som stöd i prioriteringsarbetet.

Klas Kärre
Forskningsnämndens ordförande

Internationellt

Cancerforskning är, liksom all naturvetenskaplig forskning, internationell till sin natur. Det betyder att forskningsresultat och upptäckter överförs mellan forskargrupper, lärosäten och nationer genom nätverk som inte begränsas av till exempel landsgränser.

För att kunna ha god kunskap om hur Cancerfondens prioriterade frågor hanteras på europeisk och global nivå bearbetar och utökar vi ständigt vårt internationella nätverk. Vi har i år särskilt utökat samarbetet med våra nordiska systerorganisationer och Cancer Research UK i Storbritannien. Genom att lära av varandra kan vi bli mer effektiva och sprida goda exempel på hur man sprider kunskap om till exempel cancerprevention.

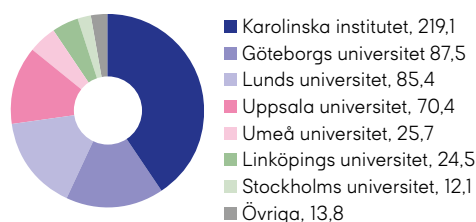
Cancerfonden är i dag medlem i:

- Nordisk Cancer Union (NCU)
- The European Organisation for Research and Treatment of Cancer (EORTC)
- Union for International Cancer Control (UICC)

Cancerfonden bidrar till den globala forskningsmiljön genom att:

- Finansiera högkvalitativa forskningsprojekt i Sverige som ingår i internationella samarbeten med forskargrupper som i stor omfattning har internationella deltagare.
- Ge möjlighet för svenska forskare att söka särskilda medel för att göra besök i utländska forskargrupper.
- Ge stöd för arrangemang av internationella vetenskapliga möten i Sverige.
- Stötta så kallade fellowships genom UICC, för att i ett internationellt sammanhang främja överföring av kunskap inom olika områden såsom cancerkontroll och prevention.

Fördelning av forskningsanslag vid olika lärosäten 2018 (mkr)

>> Under året valdes Cancerfondens generalsekreterare Ulrika Årehed Kågström in i styrelsen för Union for International Cancer Control (UICC).

Kunskapsspridning

Den vetenskapliga forskningen har bidragit med stora insikter i vad som orsakar cancer och vårt arbete med att sprida kunskap om cancer och dess orsaker har bidragit till att öka allmänhetens kunskap om hälsosamma levnadsvanor. Inom vissa områden, som till exempel rökningens koppling till cancer, är kunskapen stor. Inom andra områden behöver vi fortsätta att sprida kunskap, det gäller till exempel kostvanor och cancer.

Detta gör vi bland annat tillsammans med våra huvudpartners ICA och Skandia, men också med de företag som är engagerade inom till exempel Rosa Bandet-kampanjen. Tillsammans med våra företagspartners utgör våra gemensamma kampanjer en viktig plattform för att nå fler. Dessutom samarbetar vi med andra, ideella organisationer i olika former av formella nätverk. Cancerfondens ekonomiska stöd till ett tjugotal patientorganisationer inom cancerområdet syftar till att stärka dessa organisationers verksamhet så att de kan arbeta för att besegra cancer tillsammans med oss.

Våra egna kanaler är också en viktig källa för kunskap. På vår hemsida, i sociala medier och genom Cancerlinjen erbjuder vi information och stöd för dem som får en cancerdiagnos och deras närstående, men också för andra som vill veta mer om cancer.

Påverkansarbete

Politiker och andra beslutsfattare är viktiga för att vi ska kunna nå vår vision och våra inriktningsmål och vi bistår dem med faktaunderlag och problembeskrivningar. De årliga Cancerfundsrapporterna bidrar med aktuell statistik och förslag på politiska beslut, som skulle kunna skapa bättre förutsättningar att fler ska överleva cancer, och är ett bra exempel på ett viktigt underlag som vi använder oss av i vårt påverkansarbete.

Vårt påverkansarbete har givit resultat och vi har i dag i Sverige en betydligt mer konstruktiv och framåtsyftande diskussion om cancerfrågan än för bara tio år sedan. Men vi är inte nöjda. Tillsammans med andra aktörer fortsätter vi vårt arbete för en mer jämlik vård och effektivare preventionspolitik.

Ulrika Årehed Kågström presenterar Cancerfundsrapporten 2018. Rapporten fokuserar bland annat på vad man kan göra för att minska ojämlikheten inom svensk cancervård.

Resultat av vårt arbete

Under 2017 utarbetades och antogs en ny strategisk inriktning som förtydligar Cancerfondens inriktningsmål och strategiområden. Utöver denna antogs en ny strategi för preventionsarbetet, för vård- och stödarbetet samt för insamlingsverksamheten. Den ettåriga verksamhetsplanens mål utgår ifrån dessa strategiska dokument. För att veta hur vi lyckas i vårt arbete mäter vi framgångar inom bland annat följande områden:

Finansiering av den främsta cancerforskningen

Mål: Finansiera svensk cancerforskning med 600 miljoner kronor.

Utfall: Cancerfonden beslöt under 2018 att dela ut 606 miljoner kronor till svensk cancerforskning.

Utfall forskningsresultat

När Cancerfonden grundades för snart 70 år sedan överlevde var tredje som insjuknade i cancer – i dag överlever mer än två tredjedelar.

När det gäller till exempel testikelcancer hos unga män och akut lymfatisk leukemi hos barn kan man i dag bota nästan alla patienter. Även för de vanligaste cancerformerna, prostatacancer och bröstcancer, ses en positiv utveckling. Detta kan vi tillskriva framgångsrik forskning som resulterat i tidigare upptäckt, bättre diagnostik och mer effektiv och individualiserad behandling.

Forskning tar lång tid och det är därför svårt att mäta resultat på årsbasis. Här är dock exempel på framgångsrika forskningsresultat där Cancerfonden bidragit med finansiering det senaste decenniet:

Nya innovativa läkemedel

Kunskapen om hur cancerceller fungerar växer hela tiden, och möjligheterna att behandla blir därmed allt fler. I dag kan samtliga gener i enskilda tumörer kartläggas och behandlingen anpassas efter individens specifika förutsättningar. Individualiserad behandling leder både till bättre överlevnad och mindre biverkningar.

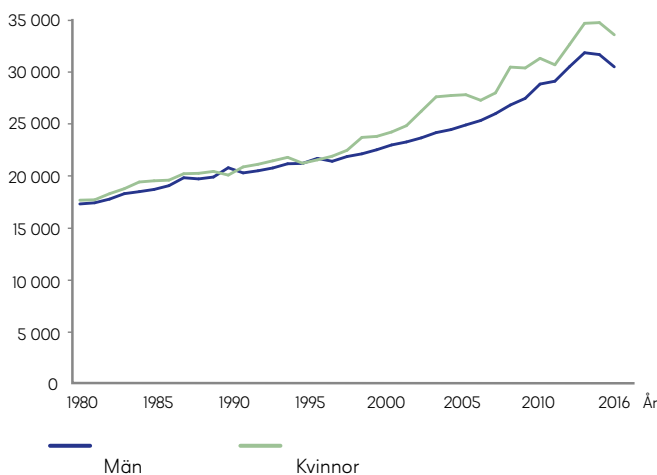
Immunterapi

Ett hett forskningsfält inom cancerbehandling, och som under 2018 belönades med Nobelpris i medicin, är hur kroppens eget immunförsvar mot cancer kan förstärkas, så kallad immunterapi. Läkemedel som kallas PDI-hämmare har de allra senaste åren introducerats och inneburit stora framsteg i behandlingen av den svåra hudcancerformen malignt melanom. Samma läkemedel kan även förbättra prognosen för lungcancer och testas för en rad andra cancerformer. Även kroppens egna immunceller kan på olika vis modifieras, för att angripa tumörceller mer effektivt. Cancerfonden har stött och stöder en rad forskare som arbetar inom detta fält.

Biomarkörer

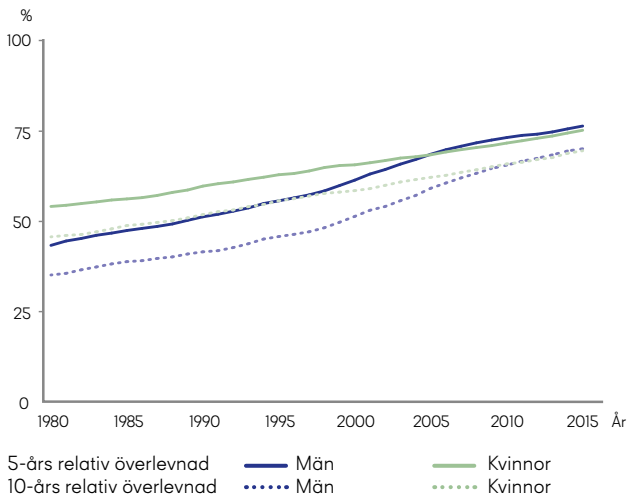
Biomarkörer är ämnen som kan mätas i blod eller vävnadsprover och som berättar något om tillståndet i kroppen. Det kan till exempel vara ett blodprov som signalerar att en tumör finns någonstans i kroppen. Från att ha handlat om enskilda proteiner går det idag att analysera mängder av proteiner och gener, och få en mycket mer exakt bild av tumörens egenskaper.

Insjuknande i cancer, totalsiffror för cancer 1980–2016

Källa: Cancer i siffror, Socialstyrelsen och Cancerfonden

Relativ överlevnad, totalsiffror för cancer 1980–2015

Ålderstandardisering baserad på International Cancer Survival Standard
Källa: Cancer i siffror, Socialstyrelsen och Cancerfonden

Biomarkörer kan användas för att ställa diagnos, förutsäga om ett läkemedel kommer att hjälpa och för att följa upp om behandlingen fungerar.

Screening och tidig upptäckt

Att upptäcka cancer tidigt är ofta avgörande för att kunna bota sjukdomen. Genom att undersöka grupper av befolkningen regelbundet kan vissa cancerformer hittas tidigare än annars. I framtiden kan fler cancerformer bli aktuella för sådana screeningprogram. Även här spelar biomarkörer en viktig roll.

Modern kirurgi

Kirurgi är fortfarande den behandling som oftast leder till bot. Den moderna läkemedelsutvecklingen gör det dessutom möjligt att krympa och operera mer avancerad cancer. Operationsteknikerna förfinas också hela tiden. Exempelvis har Eva Haglind visat att tithålskirurgi innebär fördelar vid operation av ändtarmscancer, eftersom patienterna drabbas av mindre smärta och snabbare återför normal tarmfunktion.

Prevention

Mål: Ett rökfritt Sverige samt att minska cancerfallen genom hälsosamma levnadsvanor

Målet att färre ska drabbas av cancer kräver ett effektivt och långsiktigt preventionsarbete. Primärprevention är det enskilt viktigaste sättet att minska insjuknandet och dödligheten i cancer; om fler har hälsosamma levnadsvanor än idag, kommer färre att drabbas av cancer i framtiden. Cancerfondens strategiska plan för att färre ska drabbas av cancer baseras på att sprida kunskap, påverka politiker för få till fler stödjande miljöer samt påverka människors levnadsvanor.

Genom att inte röka, ha en hälsosam vikt genom livet, undvika solen mitt på dagen, avstå alkohol eller dricka måttligt, vara fysiskt aktiv och äta hälsosamt minskar risken att drabbas av cancer. Den samlade bilden av våra levnadsvanor är tyvärr dystert och det finns mycket att göra. Andelen med övervikt och fetma fortsätter att öka och idag har 51 procent av Sveriges befolkning övervikt eller fetma. Endast 7 procent av den vuxna befolkningen når upp till rekommendationen om 150 minuter fysisk aktivitet i veckan och majoriteten av befolkningen äter inte tillräckligt med frukt, grönt och fullkorn. Däremot fortsätter andelen vuxna som röker i Sverige sakta att sjunka och andelen alkoholkonsumenter bland skolelever är på historiskt låga nivåer.

Cancerfonden är inte den enda aktören som arbetar för mer hälsosamma levnadsvanor. De konkreta resultat som vårt arbete uppnår är en del av en större process. Samverkan är en viktig del av Cancerfondens preventionsarbete och vi samarbetar med en rad olika aktörer inom offentlig, privat och ideell sektor.

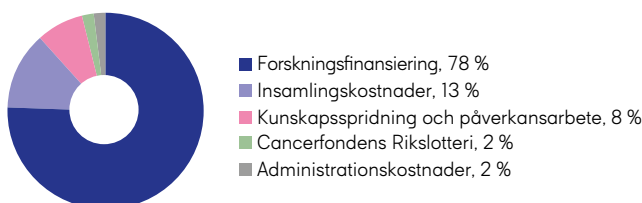
Kunskapen om kopplingen mellan fysisk aktivitet och cancer är låg, därför har Cancerfonden under 2018 fokuserat på att sprida kunskap om att fysisk aktivitet minskar risken för cancer. Detta har vi bland annat gjort genom en seminarieturné runt om i Sverige och inspirerat till mer fysisk aktivitet tillsammans med olika samarbetspartners som Generation Pep, Lidingöloppet och Skandia. Under Almedalsveckan arrangerade vi tillsammans med Skandia Almedalsloppet samt seminariet Fysisk aktivitet för en bättre hälsa.

Cancerfonden har även arbetat aktivt för en skarpare tobakslagstiftning för att skydda unga och begränsa antalet nya rökare och i december 2018 beslutade till slut riksdagen till slut om en ny tobakslag. Den nya lagen innebär att fler miljöer blir rökfria såsom uteserveringar, busshållplatser och lekplatser och att elektroniska cigaretter inkluderas i rökförbudet. Det införs även en tillståndsplikt för att få sälja tobak.

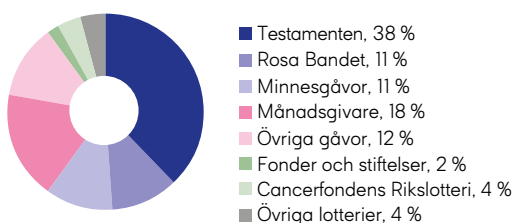
Lagen är ett steg i rätt riktning, men tyvärr utelämnas exponeringsförbud för tobaksprodukter, en av de mest effektiva åtgärderna för att minska användningen av tobaksprodukter bland unga. Detta trots att det är en vetenskapligt erkänd åtgärd som förespråkas av WHO. Cancerfonden kommer fortsätta att arbeta för ett införande av exponeringsförbud i Sverige. Ett exponeringsförbud skulle innebära att tobaken inte får exponeras öppet i butik.

Antalet hudcancerfall har ökat kraftigt de senaste 50 åren. Det finns en tydlig koppling mellan solvanor och hudcancer och sambandet mellan solariesolande och hudcancer är också det klarlagt. Cancerfonden har länge arbetat för att begränsa solariesolandet. Sverige fick äntligen i september 2018 en 18-års åldersgräns för att sola solarium; ett viktigt steg för att förebygga hudcancer.

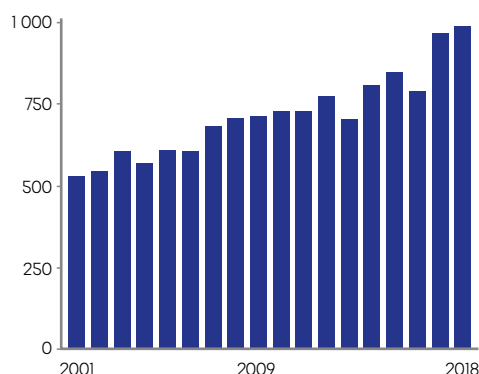
Fördelning av kostnader, 2018

Fördelning av intäkter, 2018

Medelanslag, 2001–2018 (tkr)

Medelanslaget per forskningsprojekt har i det närmaste fördubblats under perioden 2001–2018.

En bättre och mer jämlik cancervård

Mål: God, effektiv och jämlik cancervård, samt att fler botas eller kan leva ett långt liv med god livskvalitet.

För att nå Cancerfondens inriktningsmål om en god, effektiv och jämlik cancervård samt att fler botas eller kan leva ett långt liv med god livskvalitet arbetar Cancerfonden utifrån vår Strategi för patientstöd och jämlik cancervård.

Genom att arbeta med att stötta patienter och närstående, patientorganisationerna och beslutsfattare inom vården ökar våra möjligheter att nå visionen att besegra cancer. Cancerfondens arbete med vård och patientstöd samlas under huvudområdena patient- och närståendestöd, patientorganisationer samt cancervård.

Patient- och närståendestöd

Genom det arbete som bedrivs inom ramen för Cancerlinjen (tidigare Cancerfondens informations- och stödlinje) erbjuds information och stöd för alla som har frågor och funderingar om cancer. Årligen tar Cancerlinjen emot cirka 6 000 samtal och mejl samt ett stort antal kontakter via chatt. Cancerlinjen deltar även på kongresser, håller föreläsningar och erbjuder utbildningar och sprider på så sätt information, stöd och kunskap.

Cancerlinjen är bemannad av legitimerad vårdpersonal med lång erfarenhet av cancervård och stor vana av att både informera, lyssna och ge stöd samt att möta varje person i just den situation den är i.

Patientorganisationer

Starka och självständiga patient- och närståendeeorganisationer är en förutsättning för att besegra cancer.

Cancerfondens ekonomiska stöd till ett 20-tal patientorganisationer inom cancerområdet syftar till att stärka deras verksamhet så att de inom sina respektive områden kan verka för att besegra cancer tillsammans med oss. Genom åren har organisationer kunnat ansöka om aktivitetsstöd för enskilda aktiviteter. Med anledning av valet under hösten 2018 kunde patientorganisationerna också ansöka om ett speciellt valaktivitetsstöd.

För att ytterligare stärka patientorganisationerna har Cancerfonden under året genomfört ett större arbete för att utforma ett nytt stöd. Det tidigare aktivitetsstödet ersätts av ett organisationsstöd samt

ett etableringsstöd för nystartade organisationer. Genom organisationsstödet får varje patientorganisation större frihet att använda de medel de sökt från oss. Aktivitetsstödet var kopplat till genomförda aktiviteter och innebar därmed mer detaljerad redovisning.

Utöver det ekonomiska stödet har Cancerfonden ansvarat för två nätverksträffar för patientorganisationerna, rådgivning vid behov samt erbjudit utbildningar i patientstöd.

Cancervård

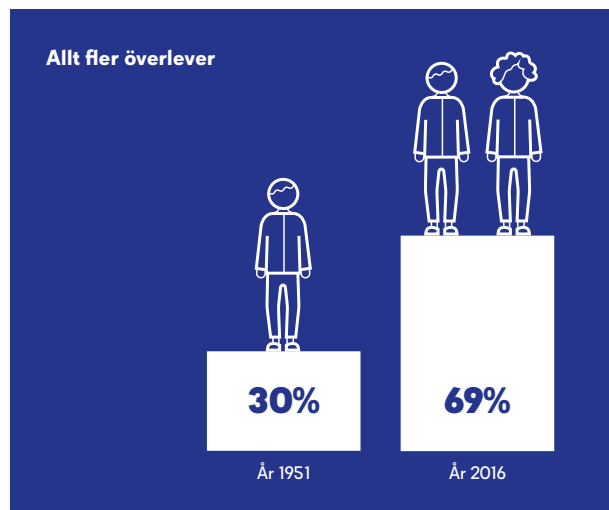
Genom att bistå med fakta, underlag och förslag på förbättringar vill Cancerfonden vara med i arbetet för en bättre och mer jämlik vård.

Genom arbetet med Cancerfundsrapporten har Cancerfonden lyft de fyra viktigaste utmaningarna inom cancervården: den bristande kompetensförsörjningen, den ojämlika cancervården, de långa väntetiderna och behovet att koncentrera den högspecialiserade cancervården. Frågan om socioekonomiska skillnader inom cancer fick stor uppmärksamhet medialt, vid möten med beslutsfattare inom vården och i övriga kontakter.

En rapport, framtagen av EY (tidigare Ernst & Young) på uppdrag av Cancerfonden, som presenteras i Cancerfundsrapporten 2018 visar att 2 900 liv skulle kunna räddas varje år om lågutbildade personer överlevde cancer i lika hög grad som högutbildade. Att det är så i ett land med lagstadgad rätt till jämlika villkor för hälso- och sjukvård är frustrerande. Inför valet 2018 lät vi de åtta riksdagspartierna, i Cancerfundsrapporten Valspecial, lyfta fram hur de vill åtgärda de akuta problem som Cancerfonden pekat ut. Det finns en påfallande samstämmighet i synen på bristerna i svensk cancervård men åtgärderna låter ändå vänta på sig. Cancerfonden fortsätter arbetet inom dessa områden för att säkra en bättre och mer jämlik vård.

Cancerfundsrapporten har följts upp med opinionsbildande insatser, seminarium och individuella möten för att lyfta behovet av åtgärder inom dessa områden.

Ytterligare en fråga som Cancerfonden lyft är behovet av en uppdaterad nationell cancerstrategi. Det har gått tio år sedan den nuvarande strategin stod klar. Mycket har hänt, mycket har förändrats och mycket återstår. De politiska partierna har på olika sätt agerat i frågan, i allt från förslag till en ny cancerstrategi till regeringsbeslut kring en långsiktig inriktning för det nationella arbetet med cancervården.

Stöd oss

Bli månadsgivare

Dina regelbundna gåvor håller nere våra administrativa kostnader, samtidigt som forskarna lättare och mer långsiktigt kan planera sitt arbete.

Ge en gåva

På cancerfonden.se kan du enkelt ge en gåva med ditt betalkort, via din internetbank eller via Swish 123 901 95 14.

Ge en minnesgåva

När du hedrar minnet av en närstående med en minnesgåva får de anhöriga ett vackert minnesblad med en personlig hälsning.

Testamentera

Att testamentera till Cancerfonden är att ge en gåva för livet. Ett testamente till Cancerfonden kan omfatta alla slags tillgångar.

Köp lotter i vårt rikslotteri

Cancerfondens Rikslotteri är ett skraplotteri där du kan vinna mat, resor eller kontanter upp till en miljon kronor.

Fondspara

Genom sparandet i Skandia Cancerfonden skänker Skandia årligen 2 procent av fondens värde till Cancerfonden.

Starta en insamling

En egen insamling passar både dig som vill göra en insamlingsaktivitet vid ett särskilt tillfälle och dig som vill ha en löpande insamling på Cancerfondens webb.

Bli stödmedlem

Ett stödmedlemskap i Cancerfonden kostar 200 kronor per år och ger dig fyra nummer om året av tidningen Rädda Livet.

Köp lotter i Svenska postkodlotteriet

Cancerfonden är förmånstagare till Svenska postkodlotteriet. Lotteriets vision är att bidra till en bättre värld för människor, djur och miljö.

Bli givare på cancerfonden.se eller ring 020-59 59 59.

Tobias lever med sviterna av en aggressiv hjärntumör.

Kontakt

Postadress

Cancerfonden
101 55 Stockholm

Ge en gåva

Swish: 901 95 14
PG: 901986-0
BG: 901-9514

Kontakt

Mejl via webbplatsen, cancerfonden.se/samtal
020-59 59 59

Du når Cancerlinjen och vår givarservice via
ovanstående kontaktuppgifter.

Sociala kanaler

<https://www.facebook.com/cancerfonden>

<https://www.instagram.com/cancerfonden/>

<https://twitter.com/cancerfonden>

<https://se.linkedin.com/company/cancerfonden>

Helena är en av dem du kommer i kontakt med på Cancerlinjen.